

Veere op weg naar een inclusieve samenleving

Plan VN-verdrag voor
mensen met een beperking 2019-2022

14 januari 2019

Auteurs:

Paul Hopmans

Marga de Brauwer

Plan VN-Verdrag 2019-2022

Inhoud

Samenvatting	3
1. Aanleiding	4
2. Inleiding.....	4
2.1 Voorgeschiedenis	4
2.2 Conclusies.....	4
2.3 Cijfers over mensen met een beperking	5
3. Kaders en uitgangspunten	6
3.1 Kaders	6
3.2 Uitgangspunten	6
4. Huidige brede aanpak/integraal beleid	7
4.1 Maatwerkvoorzieningen Jeugdwet en Wmo	7
4.2 Passend Onderwijs	7
4.3 Participatiewet.....	7
4.4 Welzijn, Wonen en Zorg.....	7
4.5 Dementievriendelijke omgeving	7
5. Concrete uitvoering in 2019	8
5.1 Bewustwording binnen de gemeente.....	8
5.2 Communicatie	9
5.3 Gemeentelijke gebouwen	9
5.4 Onderwijs.....	9
5.5 Verkeer en vervoer	9
6. Betrekken van mensen met een beperking.....	10
7. PDCA-cyclus.....	11
7.1 Plan.....	11
7.2 Do	11
7.3 Check.....	11
7.4 Act.....	11

Samenvatting

Voor u ligt het uitvoeringsplan voor mensen met een beperking. Dit komt voort uit de wettelijke verplichting die de ratificering van het VN-Verdrag voor mensen met een beperking oplegt. Dit uitvoeringsplan laat zien waar de gemeente actief aan werkt en hoe mensen met een beperking worden betrokken.

Op diverse leefgebieden is algemeen beleid beschreven. Daarmee bereiken we ook de mensen met een beperking. Verder onderhouden we structureel contacten met de Stichting Werkgroep Gehandicapten Walcheren (SWGW) die ons adviseert namens mensen met een beperking.

Uit een brede inventarisatie in 2017 op de terreinen onderwijs, werk, inkomen, evenementen, openbare ruimte en sport blijkt dat mensen met een beperking in Veere op alle terreinen kunnen mee doen. Jaarlijks bespreken we met de SWGW de toegankelijkheid voor mensen met een beperking in Veere.

De conclusies die wij uit bovengenoemde trekken zijn:

1. Op veel terreinen houden wij rekening met mensen met een beperking. Er hoeven geen grote werken ontwikkeld te worden.
2. De contacten met SWGW zorgen ervoor dat zij namens mensen met een beperking hun deskundigheid op gebied van toegankelijkheid inbrengen.

Op een aantal gebieden zijn concrete verbeteringen mogelijk.

In het uitvoeringsplan 2019-2022 zijn daarom de volgende verbeterpunten opgenomen:

- Bewustwording van de mogelijkheden van mensen met een beperking als basis om de juiste plannen voor te bereiden;
- Het verbeteren van de website om de informatie vanuit de gemeente te volgen;
- Het aanpassen van gemeentelijke gebouwen zodat iedereen deze kan gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn;
- Het incidenteel aanpassen van schoolgebouwen als leerlingen dit nodig hebben;
- Het gemeentelijke verkeers- en vervoersplan uitvoeren.

Door jaarlijks de PDCA-cyclus toe te passen zorgen wij dat de plannen geëvalueerd en bijgesteld worden. Ieder jaar zullen wij een rapport opstellen over de voortgang van het uitvoeringsplan.

1. Aanleiding

Medio 2016 heeft Nederland het VN Verdrag over de rechten van mensen met een handicap erkend. Daarmee is er voor gemeenten een verplichting ontstaan om de toegankelijkheid voor mensen met een beperking te verbeteren.

Eind 2016 heeft de Wmo-raad een brief gestuurd over het VN Verdrag. Deze adviesraad vraagt aandacht voor het VN Verdrag en de verplichting van de gemeente.

In de jaarlijkse contacten heeft SWGW ook aandacht gevraagd voor het VN verdrag. Deze ontwikkelingen waren de aanleiding voor het opstellen van dit plan.

2. Inleiding

Het VN-Verdrag voor rechten van mensen met een beperking legt een inspanningsverplichting op aan verschillende partijen. Gemeenten behoren tot één van deze partijen. Het VN verdrag schrijft voor dat de gemeente Veere moet werken aan het verbeteren van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Bij het opstellen van een plan moeten mensen met een beperking worden betrokken.

Toegankelijkheid is een zeer breed begrip. Het loopt uiteen van fysieke toegankelijkheid van gebouwen en openbare ruimte tot een goede toegang tot de arbeidsmarkt, onderwijs en informatievoorziening.

2.1 Voorgeschiedenis

In 2017 blijkt uit een brede inventarisatie op gebied van onderwijs, werk, inkomen, evenementen, openbare ruimte en sport dat mensen met een beperking al kunnen participeren. Wij concluderen daaruit dat grote werken niet nodig zijn.

Op een aantal vlakken zijn concrete verbeteringen mogelijk. Maatregelen voor de fysieke toegankelijkheid vormen hierin de grootste pijler. We concluderen ook dat het belangrijk is om mensen met een beperking te betrekken bij de voorbereiding/verbetering van concrete maatregelen op het gebied van toegankelijkheid. Dit lichten we verder toe in hoofdstuk 5 en 6.

Voor gemeentelijke gebouwen was in 2018 een inhaalslag nodig om de toegangs- en vluchtwegen voor mensen met een beperking aan te passen. In een rondgang met een lid van de SWGW zijn de verbeterpunten genoemd. Wij voeren de noodzakelijke aanpassingen voor de veiligheid van mensen met een beperking in 2019 uit.

2.2 Conclusies

Uit het voorgaande trekken wij de volgende conclusies:

1. Wij zijn op de goede weg. Grote, nieuwe werken zijn niet nodig.

Uit de inventarisatie in 2017 blijkt dat mensen met een beperking al kunnen participeren. Ons doel is deze situatie te behouden en gaandeweg te verbeteren.

2. Wij betrekken de SWGW als vertegenwoordiger van mensen met een beperking bij de plannen. Zij brengen hun deskundigheid op gebied van toegankelijkheid in.

2.3 Cijfers over mensen met een beperking

Het CBS geeft de volgende percentages over mensen met een beperking in Zeeland en Veere. Het percentage van mensen met een beperking is in Veere beduidend lager. Met uitzondering van dementie scoort Veere in alle gevallen lager dan Zeeland.¹

Soort beperking	Zeeland	Veere
Visueel	4,8 %	3,2 %
Gehoor	3,6 %	3,4 %
Fysiek bewegen	6,3 %	3,7 %
Dementie	0,6%	0,7%
1 of meer beperkingen	11,5 %	8,8 %

---

¹ Bron: CBS (Visueel, Gehoor, Fysiek bewegen, 1 of meer beperkingen)
Zeelandscan (dementie)

3. Kaders en uitgangspunten

3.1 Kaders

Voorgeschreven vanuit het VN verdrag stellen we kaders die voor alle gemeenten gelden. Deze zijn:

- Maak een plan om de toegankelijkheid te verbeteren;
- Betrek de doelgroep, ervaringsdeskundigen, bij je plan.

3.2 Uitgangspunten

Het VN-Verdrag legt ook een inspanningsverplichting op om actief te blijven. Omdat wij met het bestaande beleid al voldoen aan het VN verdrag is het uitgangspunt in Veere:

- Realiseer het plan binnen de bestaande budgetten en capaciteit.

Met deze kaders en uitgangspunten gaan we bijgaand plan in Veere realiseren.

4. Huidige brede aanpak/integraal beleid

Op een aantal beleidsterreinen wordt al rekening gehouden met mensen met een beperking. Zo levert de gemeente binnen de Wmo, Jeugdwet, Passend Onderwijs en Participatiewet maatwerk voor mensen met een beperking. Daarnaast is in 2018 de visieontwikkeling Welzijn, Wonen en Zorg vastgesteld door de Raad. Het doel hiervan is dat kwetsbare inwoners zo veel mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen in hun eigen woonomgeving. In 2019 wordt hiervoor een uitvoeringsplan vastgesteld. Ook heeft het college ingestemd met een uitvoeringsplan voor een dementievriendelijke omgeving. Het doel hiervan is dat dementerenden en hun omgeving zo goed mogelijk met dementie om gaan. Hieronder volgt een verdere toelichting op het huidige integrale beleid.

4.1 Maatwerkvoorzieningen Jeugdwet en Wmo

Voor mensen met een beperking zijn maatwerkvoorzieningen mogelijk binnen de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo. De gemeente Veere heeft contracten afgesloten met zorgaanbieders en leveranciers van vervoer en hulpmiddelen. Via de toegangsorganisatie Porthos kunnen mensen in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening. Deze voorzieningen kunnen gericht zijn op hulp en ondersteuning om mensen zo zelfstandig mogelijk te laten leven. Ook om gezinnen te ondersteunen bij het omgaan met beperkingen van een gezinslid. Hulpmiddelen, zoals een rolstoel en scootmobiel kunnen aangevraagd worden en bevorderen de mobiliteit van mensen met een beperking. Kortom: Zowel binnen de Jeugdwet als Wmo zorgt de gemeente voor passende voorzieningen voor mensen met een beperking.

4.2 Passend Onderwijs

Bij de uitvoering van de Wet passend onderwijs gaan we ervan uit dat kinderen zo dicht mogelijk bij huis naar school moeten kunnen gaan. Daarom kiezen we ervoor sommige scholen aan te passen. Uitstroom naar het speciaal onderwijs wordt zo voorkomen. Daar waar kinderen toch nog naar het speciaal onderwijs moeten regelen we het vervoer.

4.3 Participatiewet

De Participatiewet wordt uitgevoerd door Orionis Walcheren. Dat houdt onder meer in dat mensen met een uitkering begeleid worden naar werk of naar vrijwilligerswerk. In het Plan van Aanpak van Orionis staat op welke wijze dat gebeurt. Mensen met een beperking kunnen ook een beroep doen op bijzondere bijstand. De vergoeding uit de bijzondere bijstand kan worden ingezet voor extra kosten waarmee zij van doen hebben. Het begeleiden van mensen naar vrijwilligerswerk gebeurt ook door Stichting Welzijn Veere. Dat geldt vanzelfsprekend ook voor mensen met een beperking.

4.4 Welzijn, Wonen en Zorg

In het project Welzijn, Wonen en Zorg is vastgelegd dat de werkgroepen onderzoek gaan doen in de kernen. Het onderzoek richt zich op de vraag wat inwoners nodig hebben om lang zelfstandig te kunnen wonen. Uit de resultaten zal blijken of, en zo ja welke, extra maatregelen voor inwoners noodzakelijk zijn.

4.5 Dementievriendelijke omgeving

Mensen met dementie hebben ook baat bij het VN-Verdrag. Voor deze mensen en hun omgeving is een specifiek uitvoeringsplan vastgesteld. Het doel is om hen zo goed mogelijk om te laten gaan met hun mogelijkheden. De initiatieven en maatregelen binnen dit uitvoeringsplan hebben direct effect op de kwaliteit van leven van betrokkenen.

5. Concrete uitvoering in 2019

Om toegankelijkheid te verbeteren heeft de gemeente maatregelen opgenomen in de programmabegroting 2019. Onderstaand schema geeft per thema een overzicht van wat we willen bereiken, wat we er exact voor doen, wanneer het klaar is en wie het uitvoert. Onderstaande maatregelen zijn terug te vinden in de begroting van 2018 en 2019. De verschillende thema's in het onderstaande schema lichten we nader toe in 5.1 t/m 5.5.

Thema	Wat willen we bereiken?	Wat gaan we doen?	Wanneer is het klaar?	Begroting	Wie voert uit?
Bewustwording	Bewustwording bij medewerkers van de gemeente van de behoeften van mensen met een beperking.	Eén bewustwordingsactiviteit per jaar.	2019	Begroting 2018. Programma Sociaal Domein, maatregel 6.002.	Afdeling MO
Communicatie	Een toegankelijke website voor mensen met een fysieke en/of mentale beperking.	Verbeteren van toegankelijkheid van de website volgens de Europese web-richtlijnen.	2019	Begroting 2018. Programma Bestuur en Ondersteuning, maatregel 0.008	Afdeling BV
Gemeentelijke gebouwen	Gemeentelijke gebouwen zijn toegankelijk voor een zo groot mogelijke groep mensen.	Verbeteringen aan gemeentelijke gebouwen.	2019	Begroting 2018. Programma Sociaal Domein, maatregel 6.002.	Afdeling OpRu
Onderwijs	Elk schoolgebouw in onze gemeente is fysiek toegankelijk voor alle leerlingen op die school.	We dragen financieel bij aan de aanpassing van schoolgebouwen.	2022	Begroting 2019. Programma onderwijs, maatregel 4.10	Afdeling MO
Verkeer en vervoer	In 2027 zijn alle wegen in de gemeente Veere volgens het Wegen-categoriseringsplan ingericht.	Er zijn meerdere herinrichtingen waar in 2019 aan gewerkt wordt.	2019 - 2022	Begroting 2019. Programma Verkeer, vervoer en waterstaat. Alle maatregelen onder doelstelling D.2.03	Afdeling OpRu
Verkeer en vervoer	De persoonlijke mobiliteit vergroten van mensen met een beperking.	In Serooskerke wordt een bushalte toegankelijk gemaakt.	2019	Begroting 2019. Programma Verkeer, vervoer en waterstaat, maatregel 2.015	Afdeling OpRu

5.1 Bewustwording binnen de gemeente

Jaarlijks organiseren we op één afdeling een bewustwordingsactiviteit. Voor iedere afdeling passen we de activiteit aan op de werkzaamheden en diensten die worden uitgevoerd. Belangrijk is dat medewerkers in hun werk rekening houden met de

bereikbaarheid van voorzieningen voor mensen met een beperking in de kernen. Dat kan gaan over gebouwen, openbare ruimte, sport- en speelvoorzieningen, evenementen, natuur, straten en trottoirs. Bewustwording is de basis voor de uitvoering van het VN verdrag. De afdeling MO zal als trekker van dit plan de bewustwordingsactiviteiten uitvoeren. In 2019 wordt deze activiteit van 1 uur georganiseerd voor de afdeling bedrijfsvoering.

5.2 Communicatie

Voor websites bestaan Europese web-richtlijnen. Deze richtlijnen geven aan hoe een website ingericht moet worden om informatie toegankelijk te maken voor mensen met een visuele -of gehoor-beperking. De afdeling bedrijfsvoering vernieuwt de gemeentelijk website in 2019.

5.3 Gemeentelijke gebouwen

In 2017 heeft SWGW een schouw gehouden in gemeentelijke gebouwen. Daaruit kwam een voorstel om toegangs- en vluchtwegen in een aantal gebouwen aan te passen. In 2019 worden de plannen uitgevoerd. Het doel van deze werkzaamheden is om de toegankelijkheid van onze eigen gebouwen te verbeteren.

5.4 Onderwijs

We hebben onszelf tot doel gesteld dat elk schoolgebouw in onze gemeente fysiek toegankelijk is voor alle leerlingen die les krijgen op die school. Om dit te bereiken verschaft de gemeente een financiële bijdrage aan de school, als aanpassingen voor leerlingen met een beperking nodig zijn. Dit gebeurt op incidentele basis.

5.5 Verkeer en vervoer

De komende jaren werkt de gemeente aan veel maatregelen op gebied van verkeer en vervoer. De herinrichtingen zijn bepaald aan de hand van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP). In het GVVP zijn de belangen van mensen met een beperking meegenomen. Dit betekent dat de herinrichtingen zorgen voor betere toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Verder heeft de afdeling OpRu opgenomen dat er een bushalte in Serooskerke toegankelijk gemaakt wordt voor mensen met een fysieke beperking.

6. Betrekken van mensen met een beperking

SWGW is een organisatie die belangen behartigt van mensen met een beperking. Vanaf 2019 bespreken wij twee keer per jaar met hen de uitvoering van het VN verdrag. Die overlegmomenten benutten we om informatie uit te wisselen over de voortgang op de verschillende onderdelen van het plan. Wij vragen aan de betreffende collega's om toelichting te geven. Verder staat het de SWGW vrij om adviezen te geven op het gebied van toegankelijkheid. Dit kan zowel in het algemeen als op specifieke maatregelen en projecten. Het is aan de gemeente om te kijken of en hoe ze deze wil en kan opvolgen. Verder informeren wij de Wmo-raad jaarlijks over de voortgang van het plan.

7. PDCA-cyclus

Voor dit plan hanteren we een Plan-Do-Check-Act-cyclus. Met de geplande activiteiten in de komende vier jaar verbeteren wij de toegankelijkheid. Door de SWGW bij de voortgang te betrekken kunnen alle inwoners voordeel hebben van hun adviezen en tips. Over de voortgang maken we jaarlijks een verslag voor het college en sturen dat ter informatie naar de gemeenteraad.

7.1 Plan

Het college stelt het plan VN-Verdrag vast voor de volgende periode van 4 jaar. Het plan dat nu voorligt wordt vastgesteld voor 2019 tot en met 2022. Dit vastgestelde plan gaat ter informatie naar de gemeenteraad.

7.2 Do

In 2019 starten we met de uitvoering van het huidige plan. Dit betekent dat op de verschillende thema's de maatregelen worden uitgevoerd (zie hoofdstuk 5).

7.3 Check

Jaarlijks in oktober bespreken we de voortgang van de maatregelen met SWGW. Wij maken een verslag over de uitgevoerde activiteiten.

7.4 Act

Ieder jaar informeren wij het college met het verslag van dat jaar. Vervolgens sturen wij dit verslag ter informatie naar de gemeenteraad. Op deze manier brengen wij de voortgang van het plan en de bevindingen van de SWGW in beeld.

